

အပူဒက်အန္တရာယ်ကာကွယ်ရေးနှီးဆော်ချက်

စွဲရာသီတွင် ရာသီဥတုပြင်းမှုကြောင့် ချွေးထွက်လွန်ကာ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းရှိရော်နှင့် ဓာတ်ဆားဓာတ်များ ဆုံးရုံးမှုပိုမိုများပြားလာပါသည်။ အပူဒက်အန္တရာယ်ကြောင့် အပူဒက်ကြောင့် ဖော်ယောင်ခြင်း (Heat edema)၊ မိတ်နှင့် ယားနာများထွက်ခြင်း (Heat rashes)နှင့် ကြွက်တက်ခြင်း (Heat cramps) စသည့် ရောဂါဝေဒနာများအား ခံစားရရှိနိုင်ပါသည်။

ထိုအပြင် ရောဂါပိုမိုဆိုးရွားလာပါက အပူဒက်ကြောင့်ပင်ပန်းနှစ်းနယ်ခြင်း (Heat exhaustion)နှင့် မူးမေ့ခြင်း (Heat syncope)တို့ကိုပါ ခံစားရနိုင်ကာ ပိုမိုပြင်းထန် ဆိုးရွားလာပါက အပူဒက်ကြောင့် သတိလစ်ခြင်း (Heat stroke) အထိ ဖြစ်ပွားစေနိုင်ပါသည်။

အပူဒက်ကြောင့် ပင်ပန်းနှစ်းနယ်ခြင်း (Heat exhaustion) ခံစားရပါက အောက်ဖော်ပြပါ ရောဂါလက္ခဏာများအား ခံစားရနိုင်ပါသည်။

- ပို့ခြင်း (သို့) ဂနာမငြိမ်ဖြစ်ခြင်း
- ခေါင်းမူးနောက်ခြင်း
- ကြွက်သားများ ကြွက်တက်ခြင်းနှင့် အားလုံးချော့ခြင်း
- မူးမှုက်ခြင်း
- ခေါင်းကိုက်ခြင်း
- နှုံးချို့ခြင်း
- ရေဆာခြင်း
- ချွေးအလွန်အကျံ့ထွက်ခြင်း
- ခန္ဓာကိုယ်အပူချိန်မြင့်တက်ခြင်း

ရောဂါပိုမိုပြင်းထန်ဆိုးရွားလာ၍ အပူဒက်ကြောင့် သတိလစ်ခြင်း (Heat Stroke) ခံစားရပါက အောက် ဖော်ပြပါ ရောဂါလက္ခဏာများအား ခံစားရနိုင်ပါသည်။

- အရေပြား ပူးခြားခြောက်သွေ့ခြင်း (သို့) ချွေးအလွန်အကျံ့ထွက်ခြင်း
- စိတ်ရှုပ်ထွေးခြင်း
- သတိလစ်ခြင်း
- တက်ခြင်း
- ခန္ဓာကိုယ်အပူချိန် အလွန်အကျံ့မြင့်တက်ခြင်း တို့ဖြစ်ပါသည်

သိဖြစ်ပါ၍ ပြည်သူများအနေဖြင့် အပူဒဏ်အန္တရာယ်ကြောင့် မလိုလားအပ်သော အကျိုးဆက်များ မဖြစ်ပေါ်စေရေးအတွက် အောက်ပါအချက်များကို လိုက်နာကြပါရန် တိုက်တွန်းနှီးထော် အပ်ပါသည်။

၁။ ကလေးသူငယ်များ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ဆီးချို့ရောကါ၊ နှလုံးရောကါ၊ သွေးတိုး ရောကါအခံရှိသူများအနေဖြင့် နှေ့လယ် နှေ့ခင်းအချိန်တွင် အရိပ်ရအေးမြှုပ် လေဝင်လေတွက် ကောင်းသော နေရာများတွင် နားနေပါ။

၂။ ပူပြင်းသည့်နေရာင်တွင် ပင်ပန်းစွာအလုပ်လုပ်ခြင်းနှင့် ကိုယ်လက်လူပ်ရှားမှု ပြုလုပ် ခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြည်ပါ။

၃။ ပူပြင်းသည့်နေရာင်အောက်တွင် သွားလာလူပ်ရှားရန်၊ အလုပ်လုပ်ရန် လိုအပ်ပါက လည်း အရိပ်လုံးလောက်စွာရနိုင်သည့် ထီး၊ ဦးထုပ်များဆောင်းသွားပါ။ အရိပ်ရအေးမြသည့် နေရာများတွင် ခွဲ့တွေ့အနားယူခြင်းကိုလည်း မကြာခဏပြုလုပ်ပါ။

၄။ အလင်းပြန်သော အဖြူရောင် (သို့မဟုတ်) အရောင်ဖျော့သော ပွွဲချောင်ချောင် ချည်ထည်များကို ဝတ်ဆင်ပါ။

၅။ နေပူထဲမှ ပြန်လာပြီးချက်ချင်း ရေချိုးခြင်းနှင့် မနက် (၁၀) နာရီမှ ညာနေ (၅) နာရီအထိ လွင်တီးခေါင်ပြင်၊ မြစ်ကမ်းနား၊ ရေချိုးဆိုပ်များ၏ အဝတ်လျှော်ဖွေ့တွက်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်းစသည် တို့ကို ရှောင်ကြည်ပါ။

၆။ အရက်သေစာသောက်သုံးခြင်းကြောင့် အပူဒဏ်အန္တရာယ်ကို ပိုမိုခံစားရစေနိုင်ပြီး ဖြစ်ပွားပါက ပိုမိုပြင်းထန်စွာ ခံစားရနိုင်သဖြင့် ရှောင်ကြည်ပါ။

၇။ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းရောင့် ဓာတ်ဆားဓာတ်များဆုံးရုံးမှ မဖြစ်ပေါ်စေရန် ရောင့် ဓာတ်ဆားရည်ကို လုံးလောက်အောင် သောက်သုံးပါ။

၈။ မိတ်နှင့် ယားဖူများ ထွက်ပါက ရေအေးဝတ်ကပ်ခြင်း၊ သနပ်ခါးလိမ်းခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပါ။

၉။ အပူဒဏ်အန္တရာယ်ခံစားရသော လူနာအားအရိပ်ရအေးမြှုပ် လေဝင်လေတွက်ကောင်းသော နေရာတွင် ထားရှိခြင်း၊ ရေနှင့်ဓာတ်ဆားရည်များ သောက်သုံးစေခြင်း၊ လူနာ၏ ခန္ဓာကိုယ် အပူချိန်အမြန်ကျဆင်းစေရန် နှုံး၊ လည်ပင်း၊ ချိုင်းကြား (၂) ဖက်နှင့် ပေါင်ခြီး (၂) ဖက်တို့အား ရေအေးပတ်တိုက်ပေးခြင်း စသည်တို့အား ဦးစွာဆောင်ရွက်၍ နီးစပ်ရာ ဆေးရုံး/ဆေးခန်း/ကျော်းမာရေးဌာနသို့ အမြန်ဆုံးသွားရောက်ပြသ၍ ကုသမှုခံယူစေပါ။

အပူဒက်ကြောင့် ပင်ပန်းနွမ်းလျှစ်ခြင်း

→ အပူဒက်ကြောင့် သတိလစ်မှုများခြင်း

ခေါင်းမူးခြင်း၊ မူးမိုက်ခြင်း

ချွေးအလွန်အကျိုးထွက်ခြင်း

အရေပြား အေး၍ ဖို့စွာတ်ခြင်း

ပျိုခြင်း၊ အန်ခြင်း

ကြွက်တက်ခြင်း

ခေါင်းကိုက်ခြင်း

ချွေးမထွက်တော့ခြင်း

အရေပြား ပူ၍ နီရဲကာ ခြောက်သွေ့ခြင်း

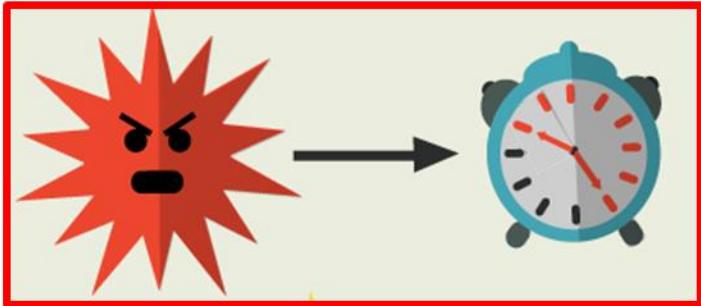
ပျိုခြင်း၊ အန်ခြင်း

သတိလစ်ခြင်း

- လူနာအား အဝတ်အစားများအား ချွော်ပေးပြီး၊ အရိပ်ရ အေးမြသာ နေရာ (သို့) လေပန်ကာ (သို့) လေအေးပေးစက် ရှိသာ အခန်းသို့ ရွှေပြောင်းပါ။
- လူနာအား ရေအေးအေးချိုးပေးပါ (သို့) ရေခဲရေဖြင့် ရေပတ်တိုက်ပေးပါ။
- လူနာ ကောင်းစွာ သတိရနေပါက ရေ (သို့) ပါတ်ဆားရည် တိုက်ပါ။

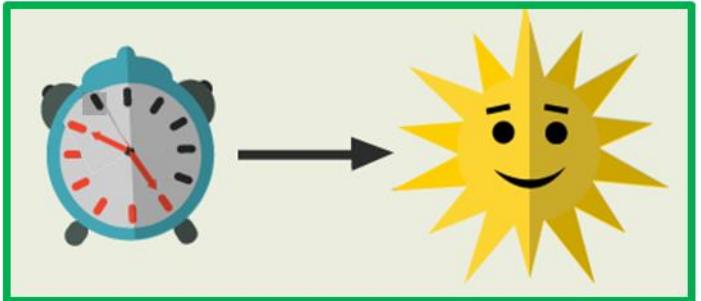
- လူနာအား နှီးစပ်ရာ ဆေးရုံ / ဆေးခန်းသို့ အမြန်ဆုံး ပို့ဆောင်ပါ။
- အရိပ်ရ၍ အေးမြသာနေရာမှ ပို့ဆောင်ပေးပါ။
- ထိုသို့ ပို့ဆောင်နေစဉ် လူနာအား အေးမြနေစေရန် အတွက် အဝတ်အစားများအား ချွော်ပေးပြီး ရေအေးအေး (သို့) ရေခဲရေဖြင့် ရေပတ်တိုက်ပေးပါ။

အောက်ပါတို့ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အပူဒဏ်အန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ပါ။

နံနက် (၁၀) နာရီမှာ ညနေ (၅) နာရီ

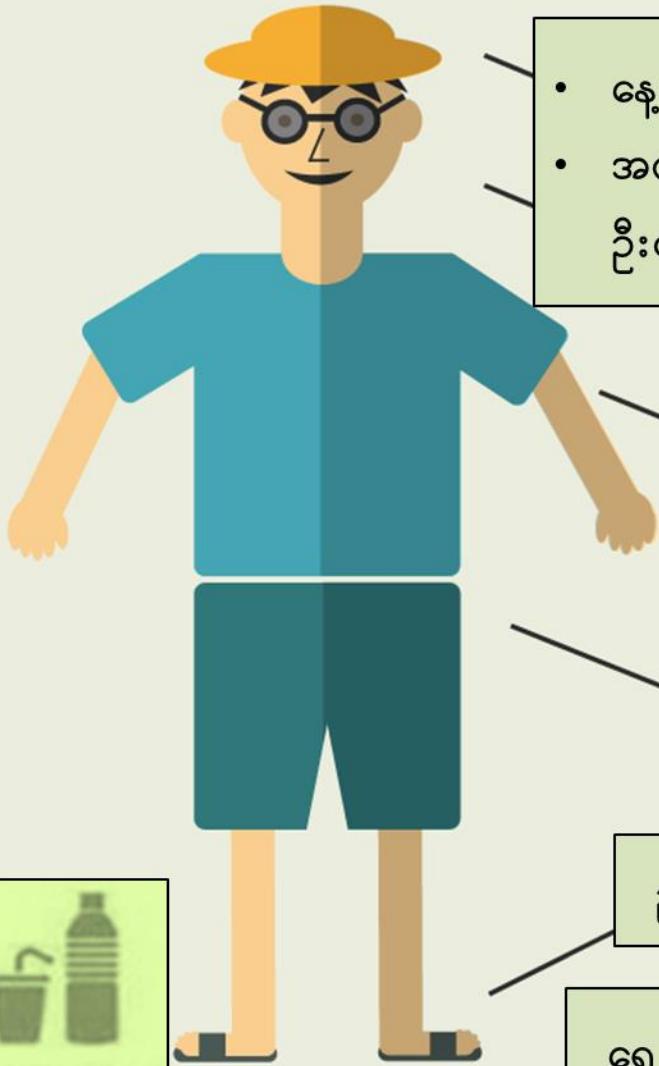
နေ့လည်၊ နေ့ခံင်း ပူးပြင်းချိန်များတွင် မလိုအပ်ဘဲ အပြင်သွားခြင်း၊ ပူးပြင်းသော နေရာင်အောက်တွင် အလုပ်လုပ်ခြင်း၊ ကိုယ်ကာယ အားကစားပြုလုပ်ခြင်း စသည်တို့အား တတ်နိုင်သမျှ ရောင်ကြည်ပါ။

နံနက် (၅) နာရီမှာ နံနက် (၁၀) နာရီ နှင့်
ညနေ (၅) နာရီ နောက်ပိုင်း

အပြင်သွားခြင်း၊ အလုပ်လုပ်ခြင်း၊ ကိုယ်ကာယ အားကစားပြုလုပ်ခြင်း စသည်တို့အား နံနက်ပိုင်း
အချိန်များနှင့် ညနေချိန်များနှင့်သာ ပြုလုပ်ပါ။

အောက်ပါတို့ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အပူဒဏ်အန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ပါ။

- နေ့လည်၊ နေ့ခံင်း မလိုအပ်ဘဲ အပြင်မသွားပါနှင့်။
- အကယ်၍ အပြင်သို့ သွားရန် လိုအပ်လာပါက ထိုး၊ ဦးထုပ် ဆောင်းသွားပါ။ နေကာမျက်မှန်တပ်ပါ။

အရောင်ဖျော့သော
ပွဲပွဲချောင်ချောင်
ချည်ထည်
အဝတ်အစားများကို
ဝတ်ဆင်ပါ။

မူပြင်းချိန်များတွင် အရက်
သေစာ သောက်သုံးခြင်းမှ
ရှောင်ကြည်ပါ။

ကားပါကင်ထိုး ရပ်နားထားချိန်များတွင်
ကားအတွင်း လူချွန်ထားခဲ့ခြင်း မပြုပါနှင့်။

ညွှန်ပြန်စိုးပါ။

ရေ (သို့) ပါတ်ဆားရည် များများသောက်သုံးပေးပါ။

အပူဒက်ကြောင့် ပင်ပန်းနွမ်းလျခြင်း

အပူဒဏ်ကြောင့်
ပင်ပန်းနွမ်းလျှောင်း
ရောဂါလက္ခဏာများ

အရေပြား အေးရှု
စိစ္စတ်နောင်း

ကြွက်တက်ခြင်း

ခေါင်းမူးခြင်း

စိတ်ရှုပ်ထွေးခြင်း

မူးမိုက်ခြင်း

ချွေးအလွန်အကျံ့ထွက်ခြင်း

ပျို့ခြင်း၊ အန်ခြင်း

ဤအဆင့်တွင် သေချာစွာ ပြစ်ကုသခြင်း
မပြုပါက ...

အပူဒဏ်ကြောင့် သတိလစ် မေ့မျောခြင်း
အဆင့်သို့ ရောက်ရှိကာ
အသက်သေဆုံးသည်အထိ
ရောဂါလိုးရွားစေနိုင်ပါသည်။

အပူဒဏ်အန္တရာယ် ခံစားရသော လူနာအား အရေးပေါ်ရှေးဦးပြဇာန်

1

လူနာအား အရိပ်ရ အေးမြတေသာ နေရာ (သို့) လေပန်ကာ ရှိသော နေရာ (သို့) လေအေးပေးစက် ရှိသော အခန်းသို့ ၇၅%ပြောင်းပါ။

2

လူနာအား နီးစပ်ရာ ဆေးရုံ / ဆေးခန်းသို့ အမြန်ဆုံး ပို့ဆောင်ပါ။ ထိုသို့ ပို့ဆောင်နေစဉ် (သို့) ဆရာဝန် / ကျွန်းမာရေးဝန်ထမ်းနှင့် ပြသရန် စောင့်ဆိုင်းနေစဉ် အောက်ပါ အချက်များအား ဆောင်ရွက်ပါ။

8

လေပန်ကာ ရှိပါက
လူနာအား ပန်ကာ
လေမှုတ်ပေးပါ (သို့)
ယပ်ခတ်ပေးပါ

6

လူနာ၏ ကိုယ်ပေါ်သို့
ရေအေးအေး ဖြန်းပေးပါ

4

ကောင်းစွာ သတိရနေပါက
ရေအေးအေး တိုက်ပေးပါ

5

လူနာ အဝတ်အစား
များအား ချွတ်ပေးပါ

3

လူနာ၏ ခြေရှင်းဘက်အား
မြှင့်ထားပေး၍ ပက်လက်
အနေအထားဖြင့် ထားပါ

7

လူနာ၏ လည်ပင်း၊ ဂိုင်းနှစ်ဖက်၊ ပေါင်ခြိန်ဖက် တို့အား ပုံပါအတိုင်း ရေအေးအေး (သို့)
ရေခဲရေ စိမ့်ထားသော အဝတ်များဖြင့် ရေပတ်အုပ်ပေးပါ

အပူဒက်ကြောင့် သတိလစ်မွေးချေခြင်း

